

PROJEKTNE NOVINE

Številka 2, avgust 2012

Promocijski material. Brezplačni izvod.

Aktivnosti v okviru projekta "Dvig socialnega in kulturnega kapitala v okoljih, kjer živijo predstavniki romske skupnosti" omogoča sofinanciranje Evropskega socialnega sklada Evropske unije in Ministrstva za šolstvo in šport. Številka operacije: OP 13.2.3.1.33.0001.0004

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

KAZALO VSEBINE

UVODNA BESEDA.....	3
MLADI UMETNIK VELIKEGA FORMATA	4
RAZSTAVA RISB FRANČEKA.....	5
NOGOMET ZDRUŽUJE.....	5
TRENERJI USPEŠNO ZAKLJUČILI ŠOLANJE	6
4. POLETNI ROMSKI TABOR.....	6
ŠE MALO PA BO »KONEC ŠOLE«!	8
VLOGA SVETOVALNEGA DELAVCA V OKVIRU PROJEKTA.....	11
Z GIBALNO MAVRICO V SVET	15
ANIMACIJSKI DNEVI V VRTCU IN ŠOLI	15
NAŠE DEJAVNOSTI OD JANUARJA DO MARCA.....	18
OBISK MINI ŽIVALSKEGA VRTA V OKOLICI ŠENTJERNEJA IN KMETIJE KONJEV V KOSTANJEVICI	18
SPOZNAVAMO SE, ZABAVAMO IN TUDI KAJ NOVEGA NAUČIMO	20
VKLJUČENOST OTROŠKEGA VRTCA METLIKA V PROJEKT	21
OGLED PREDSTAVE V ENOTI PIKA NOGAVIČKA	22
AKTIVNOSTI NA OŠ KUZMA.....	23
SPANJE V ŠOLI.....	23

PROJEKTNE NOVINE

DRAGI SODELAVCI, PARTNERJI, IZVAJALCI IN VSI, KI PREBIRATE PROJEKTNE NOVINE,

pred vami se nahaja nova številka projektnega časopisa, v katerem vas seznanjamo z najnovejšimi informacijami s terena.

Zakorakali smo v čas, ko se je zaključilo šolsko leto, otroci pa so že nestrpno čakali na poletne počitnice. Verjamemo, da je izvajanje učne pomoči in raznoraznih obšolskih aktivnosti, pomembno prispevalo k učni uspešnosti otrok.

V tokratni številki je v ospredju Festival romske kulture »Romano Čhon«, ki je s svojim pestrim izobraževalnim in razvedrilnim programom širši javnosti ponudil možnost vpogleda v raznolikost romske kulture. V tem obdobju so se odvijale številne aktivnosti v sklopu spoznavno-animacijskih dni in programov opolnomočenja družin, katerih so se udeleževali predšolski otroci, otroci, ki niso vključeni v organizirano predšolsko vzgojo, in njihovi starši. Barvita vsebina prispevkov iz vrtcev je še posebej popestrila avgustovsko izdajo Projektne novine.

V upanju, da boste z veseljem prebrali objavljene članke, v katerih lahko najdete kar nekaj primerov dobre prakse, vas naprošamo, da utrinke iz poletnih projektne aktivnosti še naprej delite z nami v naslednjem izvodu časopisa. Želimo vam prijetno preživljanje počitniških dni!

Devleha,

**Uredniški odbor
Romskega akademskega kluba**

Izdajatelj:

Romski akademski klub
Čopova ulica 28
9000 Murska Sobota
Tel.: 059055951

Email:

romskiakademskiklub@gmail.com

Uredniški odbor:

Samanta Baranja,
Vinko Cener, Tina Friedreich,
Sandi Horvat, Aljoša Rudaš

Urednik:

Aljoša Rudaš

Lektorica:

Samanta Baranja

Oblikovanje in prelom:

CM grafično oblikovanje,
Matej Cvetko s.p.

Tisk:

S-Tisk d.o.o., Beltinci

Naklada:

1000 izvodov

Spletna stran projekta

**"Dvig socialnega in kulturnega
kapitala v okoljih, kjer živijo
predstavniki romske skupnosti":**
www.khetanes.si

Nosilci projekta:

Inštitut za narodnostna vprašanja,
Erjavčeva 26, 1000 Ljubljana

ISSN C507-0104

MLADI UMETNIK VELIKEGA FORMATA

Komaj 14-letni Franc Cener iz Kamencev si zagotovo takšnega časa lansko leto ni niti domišljjal, da bo že čez eno leto premierno predstavil svoje risbe. A pot do tja je bila dolga, naporna, včasih tudi osamljena, a kot pravi sam, se je ves trud izplačal.

Že v rani mladosti, ko je pričel obiskovati vrtec, se spomni, da je rad risal razne oblike, jih združeval v smiselne like, se igral z barvami... Kmalu je odkril svojo ljubezen do risanja ter da se na ta način lahko tudi izraža. Največkrat je in tudi dandanes še najraje nariše podobo Jezusa. Za svoje ustvarjanje uporablja flomastre, oglje, od vsega pa najraje riše s svinčnikom ter se na svoj način igra s sencami, ko ustvarja vsemogoče orise ljudi, stvari in svojih misli.

Jeseni 2011 mu je bila predstavljena zamisel, da bi spomladi prihodnjega leta svoje risbe postavil na ogled tudi ostalim, pri tem pa bi mu pomagali člani Romskega akademskega kluba. Takrat še dokaj sramežljivi fant je na pobudo o prvi samostojni razstavi privolil. Svoje slike je pričel ustvarjati še z večjim veseljem, priskrbljen mu je bil ves potreben material za nemo-teno ustvarjanje.

Prišel je dan, katerega si bo za vselej zapomnil ta mladi nadarjeni umetnik – dan njegove prve uradne razstave. Svoje slike je prvič razstavil v Kulturnem domu Lendava v sklopu festivala romske kulture Romano Čhon, pod naslovom Pomladna priložnost. Samega dogodka se je udeležilo veliko več ljudi, kot si je Franc ali kdorkoli izmed organizatorjev zamišljjal, med njimi so se našli tudi visoki gostje iz Ljubljane.

Po osnovni šoli bi se Franc rad vpisal na eno izmed umetniških šol, vendar zaradi slabšega uspeha malce dvomi, da bi v tak srednješolski program bil sprejet. Zagotovo se bo potrudil tudi pri tem, saj je želja po nadaljevanju šolanja zelo močna. V prihodnje si želi, da bi svoje slike tudi prodajal. V to, da mu bo uspelo, zagotovo ne dvomimo tudi pri Romskem akademskem klubu, zelo smo počaščeni in veseli, da smo mu lahko uresničili eno od njegovih največjih želja – prvo razstavo njegovih risb. Prepričani smo, da le-ta ni bila zadnja.

Sandi Horvat

koordinator učne pomoči pri RAK-u

RAZSTAVA RISB FRANČEKA

V okviru Romano Čhon je Franc Cener predstavljaj svoje risbe, ki jih je sam narisal. V Lendavi je bila tudi prireditev in razstava njegovih slik. Pripravljaj se je tako, da je hodil v izobraževalni inkubator in je risal. Narisal je približno 21 risb. Te risbe so predstavljale veliko lepih stvari. Prireditelj je potekala v Kulturnem domu Lendava. Na prireditvi ga je spremljala Tina Friedreich. Na

prireditvi smo si ogledovali njegove slike. Meni so njegove risbe bile zelo všeč in prireditev tudi.

Gloria Horvat, 8.a
Romski izobraževalni inkubator Kamenci

NOGOMET ZDRUŽUJE

Nogomet ne pozna meja, barve kože, narodno pripadnost. Nogomet ljudi ne razdvaja, NOGOMET ZDRUŽUJE. Prav to je bil slogan našega turnirja, ki smo ga organizirali v okviru romskega meseca »ROMANO ČHON« za selekcije U-8. Turnir je potekal na igrišču v Vanča vasi, v petek, dne 27. aprila 2012.

Poleg naše nogometne šole so na turnirju sodelovale še ekipe ND Mura 05, NK Bakovci in NK Veržej, skupaj 35 otrok, igrali pa smo po sistemu vsak z vsakim. Vreme je bilo zelo lepo, tako da smo lahko uživali v zanimivih tekmah. Glede na to, da je bil praznik, se je zbralo lepo število gledalcev, ki so glasno bodrili svoje ekipe, kar je bila dodatna spodbuda za otroke.

Največ uspeha so imeli igralci NK Veržej, ki so premagali vse nasprotnike in zasluženj osvojili prvo mesto, čeprav rezultati niso bili v ospredju. Zaradi tega tudi nismo imeli nobene razglasitve zmagovalca. Pomembno je bilo druženje otrok, pohvaliti pa je treba tudi gledalce, ki so zelo športno navijali.

Ob koncu turnirja so se nam trenerji in starši ekip zahvalili za dobro organizacijo in prijetno počutje v našem izobraževalnem inkubatorju Prekmurje Vanča vas – Borejci.

Rezultati:

NŠ Roma : NK Bakovci	1:2
ND Mura : NK Veržej	2:4
NK Bakovci : NK Veržej	2:7
NŠ Roma : ND Mura	3:2
ND Mura : NK Bakovci	3:1
NK Veržej : NŠ Roma	4:2

Lestvica:

1. mesto	NK Veržej	9 točk	15:6	+9
2. mesto	ND Mura	3 točke	7:8	-1
3. mesto	NŠ Roma	3 točke	6:8	-2
4. mesto	NK Bakovci	3 točke	5:11	-6

Konstantin Friedreich

koordinator nogometne šole pri RAK-u

TRENERJI USPEŠNO ZAKLJUČILI ŠOLANJE

Trenerji naše nogometne šole so uspešno zaključili šolanje za pridobitev trenerskih licenc. Tako sta Simon Baranja in Danijel Kovač pridobila licence UEFA B, koordinator NŠ Konstantin Friedreich pa je uspešno končal enoletno šolanje in postal trener UEFA A.

Znanje, ki so ga trenerji pridobili na šolanju, bodo skušali v čim večji meri prenesti na otroke v naši nogometni šoli.

4. POLETNI ROMSKI TABOR

Že 4. leto zapored je Romski akademski klub v romskem naselju Vanča vas – Borejci v Prekmurju organiziral tradicionalni poletni romski tabor za otroke. Vsak tabor do sedaj je potekal pod različnim sloganom oziroma temo. Tudi letošnji tabor ni bil izjema. Skozi celotni teden je večina delavnic potekala s poudarkom na ekologiji in okolju, seveda pa so vse nekako temeljile na romski kulturni identiteti.

Delavnice na taboru so vodili in izvajali člani Romskega akademškega kluba, in sicer vsak dan sta delavnico pripravila po dva izvajalca, ostali pa so zaradi velikega števila otrok z veseljem pomagali pri sami izvedbi, da je delo potekalo nemoteno in dinamično. Skozi celotni teden so vsi otroci imeli možnost ustvarjanja različnih izdelkov, se tako, mimogrede tudi veliko naučili, kar se tiče ročnih spretnosti, a kar je najpomembnejše, imeli smo se imenitno v družbi starih in novih prijateljev iz kar petih romskih naselij. Letos so se nam na taboru pridružili otroci iz Kamencev, Krašč, Gornjih Slavečev in Maribora. Tabor se je odvijal pet dni, vse od 30. julija do 3. avgusta.

Prvi dan tabora je bil zelo mistično obarvan, spoznavali smo kulturo in življenje severnoameriških Indijancev ter izdelali pravi lovilec sanj. Pogovorili smo se

tudi, na kakšen način smo si Romi s tem ljudstvom podobni, in v čem se razlikujemo. Drugi dan je bil literarno in umetniško obarvan, saj so otroci v slovenskem in romskem jeziku spisali kar nekaj pesmi, celotno pesniško zbirko pa bodo krasile tudi risbice, katere so prispevali najmlajši udeleženci tabora. Na ta dan smo ustvarjali pod geslom »Sole čez glavo – počitnice na dlani / I škola priku še jro – u počitnici andu va.« Sredina delavnica je v ospredje postavila življenje Romov in romske ženske nasploh. Po ogledu kratkega dokumentarnega filma »Romi v Prekmurju: zgodba treh generacij« je sledilo ustvarjanje mozaika romske ženske s pomočjo naravnih materialov (koruza, riž, fižol, bučna semena).

Vse je na koncu izpadlo zares barvito. Četrty dan je sledila popolnoma ekološko osveščena delavnica. Otroci so si ogledali kratki dokumentarni film Slovenske Karitas o skrbi in varovanju okolja, pogovorili in izmenjali pa smo tudi mnenja o odpadkih, kako jih ločujemo, v katere namene jih lahko še uporabljamo itd. Na koncu so se razdelili v dve starostni skupini, ena skupina je iz odpadnih materialov izdelala lončke za pisala ter vetrnice, druga pa globus. Na zadnji dan tabora, ko se je zbralo okoli 60 otrok, je sledilo kratko predavanje o Romih ter prikaz video filma o Kralju s čarobnim ogledalom. Otrokom in mladim smo predstavili Rome iz Prekmurja in Maribora ter si pobliže pogledali, kakšne navade in šege imajo kateri, si v živo pogledali tudi

tradicionalni romski ples, ki ga plešejo romske ženske v Mariboru. Otroci so nato izdelali svoje družinsko drevo, ki so ga vstavili na skupno drevo v RIIP Vanča vas – Borejci. Dobili smo tudi obisk varuhinje človekovih pravic – dr. Zdenke Čebašek Travnik, katera je z veseljem prisluhnila zgodbam o Romih, ki živijo v Sloveniji in po svetu. Kulturna identiteta je zelo pomembna, predvsem pri Romih, saj so večinoma svojo kulturo, jezik, običaje in šege izgubili, pri Romskem akademskem klubu pa se trudimo, da oživimo našo kulturo ter da otroci postanejo ponosni na to, da so Romi.

Seveda pa tabor ne bi bil tabor, če ga ne bi zaključili s prijetnim druženjem in klepetom v krogu prijateljev.

Vinko Cener in Sandi Horvat
Romski akademski klub

ŠE MALO PA BO »KONEC ŠOLE«!

Izvajalka aktivnosti CSD Trebnje, Razvijanje ustvarjalnih oblik učne pomoči za romske učence v romskem naselju Hudeje, sem od meseca septembra 2011. Tako sem spoznavala in soustvarjala učni in delovni odnos z učenci celo šolsko leto. Na samem začetku so učenci prihajali na učno pomoč pogostejše. Mnogi tudi iz radovednosti, kaj »za ena nova gađi« prihaja v naselje. Zdi se mi, da sem z otroki vzpostavila dober delovni odnos. Sem njihova prijateljica, zagovornica, zaupnica in tudi »gađi delini« (neumna civilka), ki vsak dan teži od hiše do hiše in hoče, da hodi jo v šolo, se učijo, delajo nalogo... Res sem ena »posebna učiteljica« v naselju!

Otroci so pametni in bistri, vendar jim šola ni pri srcu. Njihov obisk šole je zelo majhen. Najpogostejši stavek, ki sem ga slišala v tem obdobju, je: »Tajči, jaz nimam nič za nalogo.« Nič koliko je bilo obljub in »častnih besed«, da jutri pa res gredo v šolo in pridejo k meni, da skupaj naredimo nalogo. A ko sem naslednji dan prišla v naselje, je deklica pazila mlajšega bratca, ker so šli starši na teren, včasih so zjutraj zaspali, ker so imeli zvečer zabavo, mnogokrat so bili bolni. Saj veste, »sem bolan«, je najboljši stavek, da ti ljudje dajo mir.

Na drugi strani je za nami mnogo učnih ur pomoči. Naredili smo veliko domačih nalog, učenke so celo prvič v življenju odgovarjale za

oceno v angleškem jeziku, naučili smo se veliko novih slovenskih besed, si širili besedni zaklad. Veste, ni bilo malokrat, ko je učenka, te so bile na učni pomoči v večini, precej dobro znala snov, a so njeno znanje vseeno ocenili z 2 ali 1. Včasih je bil razlog tudi predhodno »nedelo«, nesodelovanje, izostanek ali zgolj strah pred javnim nastopom v skupini. Znano se je zgoditi, da je tako tista učenka, ki se je učila in bila v šoli večkrat ter je prihajala k meni na učno pomoč, kot tista, ki ni pokazala niti kančka zanimanja za šolo, dobila isto oceno, romsko 2. Saj sta obe Rominji...

Zgodb je nešteto. Tistih prijetnih in manj prijetnih za uho, kaj šele za moje oči, ki dnevno spremljajo življenje romskih učencev v naselju Hudeje. Izkušnje, ki jih pridobivam, so zahtevne in dragocene. Imam privilegij, da se lahko odpeljem le nekaj kilometrov stran od moje pisarne in sem tako rekoč »v drugem življenjskem svetu«.

V zadnjem mesecu sem pričela z izvajanjem učne pomoči kar v šoli v romskem kabinetu. Tako ujamem otroke »še s torbico«, izvem kdo je bil v šoli in kaj ima za nalogo. Ognem se tudi popolnanskim izgovorom »to sem naredil že v šoli z romsko pomočnico, nimam nič« in tudi romska pomočnica dobi realno sliko, kdo se je kaj učil doma v naselju, saj po učenju v romskem kabinetu nadaljujem tudi z učno pomočjo v naselju.

In če smo iskreni, v RII Trebnje prav nestrpnost odštevamo število preostalih šolskih dni, ki jih imamo še pred seboj. Vsi komaj čakamo zadnji šolski dan! Za razliko od drugih učencev, so to dnevi, ko moramo resno »pljuniti« v roke in popraviti ali pridobiti še marsikatero oceno. Tako zadnje dni ni izgovorov »Tajči, danes nimam nič za nalogo«. Otroci pogosteje samoiniciativno prihajajo na učno pomoč z željo, da naredimo »nalogo za nazaj« ali se naučimo nekaj, kar bodo jutri vprašani, da dobijo romsko 2 in nadaljujejo v višji razred.

Zgodbi študentk 1. letnika Fakultete za socialno delo. Študentki sta celo študijsko leto enkrat tedensko obiskovali romsko naselje Hudeje, v mesecu maju pa sta bili teden dni z nami vsak dan. V spodnjih vrsticah njuni utrinki.

Izkušnja v romskem naselju

Sem Katja Dragan, študentka prvega letnika Fakultete za socialno delo.

V tem šolskem letu opravljam prakso v romskem naselju Hudeje. Tako sem jeseni prvič stopila v naselje in sedaj ga bližje spoznavam. V tednu od 14.- 18. 5. 2012 sem imela strnjeno prakso in tako prihajala dnevno, medtem ko sem med letom v naselje prihajala enkrat tedensko.

V tem tednu smo z otroki ustvarjali magnetke iz fimo mase. Otroci so se ob izdelovanju zabavali, ideja jim je bila zelo všeč. Tudi meni je bilo super, saj so bili navdušeni, sproščeni. Naučili so se nekaj novega in pokazali svojo ustvarjalnost, ki jim je ne manjka. V tem tednu smo se odpeljali tudi z vlakom v kino v Novo mesto. Vožnja z vlakom in ogled filma sta nam bila vsem všeč. Preživeli smo prijetno popoldne.

Življenje v naselju je precej drugačno in bolj zanimivo kot sem si ga predstavljala, zato sem zelo vesela, da sem dobila priložnost spoznati ljudi ter del njihovega življenja.

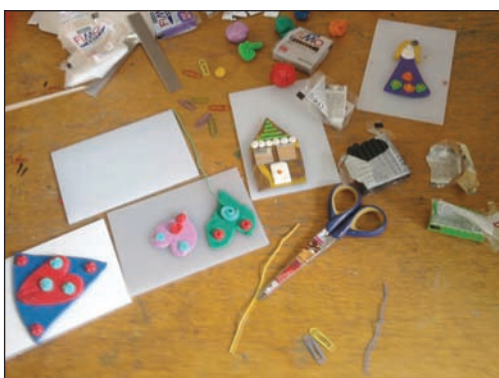
V okviru obveznega praktičnega dela, ki ga imamo v programu na Fakulteti za socialno delo, sem se odločila, da prakso opravljam na CSD Trebnje, in sicer izvajanje učne pomoči ter delavnic v Romskem izobraževalnem inkubatorju Trebnje v naselju Hudeje. Moja odločitev za delo v romskem naselju Hudeje je bila čisto preprosta, saj me je k temu pripeljala zgolj moja radovednost, ki mi ni in ni dala miru. Želela sem se nekako »vklopiti« oz. vsaj nekoliko približati romskemu načinu življenja, malo bolj spoznati samo romsko kulturo, navade, njihov vsakdan. Priznati moram, da sem tako ob

koncu letošnjega študijskega leta spoznala in se naučila veliko novega o Romih. Precej več, kot sem sicer pričakovala. Življenje Romov je resnično nekaj posebnega, popolnoma drugačnega, kot sem sicer vajena. Energija teh malih, nadobudnih otrok je neopisljiva. Močan temperament, ki ga premorejo že pri tako rosnih letih, je občudovanja vreden. Nekako najbolj pa me je navdušilo to, da sem prav v vsakem od njih zasledila neverjeten talent in občutek tako za ples kot tudi za glasbo. Prepričana sem, da se ti malčki tako že rodijo ustvarjeni za glasbo in ples, da imajo to vrsto umetnosti že v krvi. Prav ti otroci so tako zame potrditev, da je bila moja odločitev o izvajanju prostovoljnega dela pravilna, saj sem se v tem času od njih naučila veliko novega, hkrati pa so mi pomagali, da sem tako bolje spoznala romsko kulturo, ki po mojem mnenju jemlje dih.

Manca Podlogar, 1. letnik
Fakulteta za socialno delo

»Kikirikiki, otroci, v šolo se mudi!«
Petelin, malo glasneje...

Izdelovanje magnetkov
iz fimo mase.

Učimo se ubesediti »moje počutje«
po delavnicah in učnih urah.
Na tej smo bili vsi nasmejani in zadovoljni.

VLOGA SVETOVALNEGA DELAVCA V OKVIRU PROJEKTA

O NAŠEM VRTCU IN ENOTI ROMANO

Vrtec Murska Sobota ima 9 enot, v katerih je skupaj 48 oddelkov ter en bolnišnični oddelok. V romskem naselju Pušča deluje enota Romano, ki ima dva oddelka. Ta enota postaja čedalje bolj stičišče medkulturnosti in večjezičnosti, saj so vanjo poleg romskih otrok vključeni tudi neromski otroci oz. pripadniki drugih narodnosti. Glede na to, da gre za manjšo enoto, vsi strokovni delavci poznajo vse otroke in starše, kar omogoča boljše medsebojno sodelovanje.

Strokovni delavci se trudijo, da je delo čim bolj individualizirano in prilagojeno potrebam vsakega posameznika, hkrati pa jim pomagajo, da zaživijo in rastejo kot skupina. Veliko pozornosti namenijo tudi medsebojnemu spoznavanju in spoštovanju različnosti. Otroci imajo možnost, da spoznavajo jezik in kulturo drugih otrok, pri čemer sodelujejo tudi starši.

Delo v enoti je naporno, potrebna je velika mera potrpežljivosti in fleksibilnosti strokovnih delavcev, predvsem pa dobro sodelovanje s starši. Sadovi njihovega dela se kažejo predvsem na zadovoljnih obrazih otrok.

Potrditev kakovostnega dela in dobrega sodelovanja pa je tudi dejstvo, da neromski starši želijo, naj njihovi otroci ostanejo v skupini skupaj z romskimi otroki.

IZVAJANJE PROJEKTA V NAŠEM VRTCU

Projekt „Dvig socialnega in kulturnega kapitala v okoljih, kjer živijo predstavniki romske skupnosti“ izvajamo v našem vrtcu drugo šolsko leto. Lansko leto je bilo namenjeno predvsem izobraževanju v okviru projekta, v letošnjem šolskem letu pa smo začeli z aktivnostmi.

V okviru projekta poteka več aktivnosti, v našem vrtcu smo se osredotočili predvsem na naslednje:

- Spoznavno-animacijski dnevi v vrtcu in šoli;
- Programi za opolnomočenje romskih družin pri vzgojnem delu in spodbujanju otrokovega razvoja v starosti od 0-3 let in od 3-6 let.

Na začetku smo staršem predstavili sam projekt (namen, načrtovane dejavnosti in način izvajanja) ter pridobili potrebna soglasja. Dejavnosti smo načrtovali na podlagi značilnosti in pričakovanj udeležencev ter ugotovljenega stanja (kaj se v vrtcu že izvaja in na kak način). Tudi sicer načrtovanje in izvedba dejavnosti poteka v skladu z načeli akcijskega raziskovanja (načrt – delovanje oz. izvedba – opazovanje – razmislek – revidiran načrt). Pri tem upoštevamo postopnost in cikličnost; vsako nadaljnje ukrepanje je odvisno od predhodnega koraka. Omenjeni način dela je še posebej pomemben pri delu z romskimi družinami, kjer starši niso bili navajeni na tako intenziven in poglobljen način sodelovanja z vrtcem. Nove oblike sodelovanja s starši zahtevajo postopnost, predvsem pa občutek varnosti in zaupanja. Iz tega razloga smo najprej načrtovali spoznavno-animacijske dneve, katerih namen je bil v prvi vrsti medsebojno spoznavanje in vzpostavitev medsebojnega

zaupanja. Šele potem smo začeli z izvajanjem programov za opolnomočenje.

Spoznavno-animacijski dnevi v vrtcu in šoli

Namen in udeleženci

Namen spoznavno-animacijskih dni je predvsem izgradnja medsebojnega zaupanja med starši in vzgojitelji ter predstavitev življenja in dela v vrtcu. Eden izmed ciljev spoznavno-animacijskih dni v vrtcu je tudi spodbujanje romskih staršev, da vpišejo in redno pošiljajo svoje otroke v vrtec, zato so bile dejavnosti v prvi vrsti namenjene staršem novincev oz. otrok, ki še niso vključeni v vrtec. Glede na to, da je bil odziv teh staršev majhen, smo se odločili, da v dejavnosti vključimo tudi starše otrok, ki že obiskujejo vrtec. Oboji starši lahko na srečanjih izmenjajo izkušnje glede vrtca, spoznavajo prostore, strokovne delavce vrtca in način dela. Poleg tega so dejavnosti naravnane tako, da povezujejo družino in omogočajo strokovnim delavcem, da spoznavajo družinsko okolje, iz katerega izhaja otrok.

V okviru spoznavno-animacijskih dni predšolski otroci in njihovi starši spoznavajo tudi šolo kot institucijo, način dela v šoli ter se pripravljajo na šolo.

Izvedba

Organizirali smo različna srečanja z ustvarjalnimi delavnicami, predavanji in obiski:

- nabiranje kostenj in jesenski piknik,
- likovne in naravoslovne

- ustvarjalne delavnice,
- obisk lutkovne predstave (otroci in starši),
- predavanje in srečanje z varuhinjo človekovih pravic,
- ustvarjalni tabor – Teden ustvarjanja medkulturne mavrice,
- obiski šol.

Programi za opolnomočenje romskih družin pri vzgojnem delu in spodbujanju otrokovega razvoja v starosti od 0-3 let in od 3-6 let (v nadaljevanju programi za opolnomočenje)

Namen in udeleženci

Glavni namen programov za opolnomočenje romskih družin je staršem (oziroma celotni družini) nuditi oporo in pomoč pri vzgoji ter skrb za otrokov celostni razvoj. Pri tem so nam v pomoč gradiva, ki so posebej prilagojena uporabnikom (priročnik za animatorje, gradiva za starše in gradiva za otroke).

Udeleženci programov za opolnomočenje so starši in njihovi otroci v starosti od 0-3 let in od 3-6 let.

Izvedba

Pri izvajanju programov smo imeli na začetku veliko pomislekov in vprašanj:

- kako projekt oz. programe za opolnomočenje predstaviti staršem;
- ali se bodo starši sploh strinjali s sodelovanjem in načrtovanim načinom dela;
- katere družine vključiti v program;
- kje izvajati program (v vrtcu, v naselju ali na domu);
- kako pogosto izvajati dejavnosti;
- kdo od članov projektne skupine naj izvaja posamezne dejavnosti;
- na kakšen način izvajati dejavnosti (kako vključiti otroke, starše, celotno družino);
- kako vključiti uporabo gradiv in podobno.

Predvsem nas je skrbelo, na kakšen način doseči, da bo delo z družinami ciljno naravnano in da bo potekalo kontinuirano (da se ne menjavajo strokovni delavci oz. družine). Skeptični smo bili

tudi glede uporabe gradiv, saj smo na spoznavno-animacijskih dnevih oz. na sami predstavitvi dejavnosti za opolnomočenje ugotavljali, da imajo starši nek odpor do gradiv oz. papirjev na splošno.

Na začetku smo dejavnosti za opolnomočenje izvajali v okviru spoznavno-animacijskih dni (na isti dan). Za otroke smo pripravili ustvarjalne delavnice, starše pa smo povabili v drug prostor, kjer smo jim predstavili programe in dejavnosti za opolnomočenje. Naslednjih nekaj srečanj smo dejavnosti za opolnomočenje še vedno izvajali v okviru spoznavno-animacijskih dni. Starši oz. družine so se vključevale po želji. Predstavili smo jim gradivo in se z njimi pogovarjali o vzgoji in razvoju njihovega otroka.

Tak način dela z družinami je vključeval več družin, vendar pa ni bil kontinuiran. Včasih je na srečanje prišla ena družina, na naslednje srečanje te družine ni bilo, menjavali pa smo se tudi člani projektne skupine. Medsebojno smo si izmenjavali informacije s posameznega srečanja, vendar smo prišli do ugotovitve, da delo z družinami ni bilo tako kvalitetno in ciljno naravnano. Zaradi prepogostega menjavanja družin in članov projektne skupine ni bilo mogoče vzpostaviti takšnega medsebojnega zaupanja, kot ga tovrstno delo z družinami zahteva. Zato smo se odločili, da je bolje delati z manj družinami, a bolj poglobljeno in kontinuirano. Tri članice projektne skupine smo si tako razdelile posamezne družine, ki so se odločile za bolj poglobljeno sodelovanje. Pri tem smo se osredotočili predvsem na družine z otroki, ki so pred vstopom v šolo ter eno družino, ki tudi zaradi materialnega in socialnega položaja potrebuje več pomoči.

Pri načrtovanju ciljev in dejavnosti smo izhajali iz dosedanjih načinov sodelovanja s starši. Pozorni smo bili na to, da so cilji realni, zato smo jih načrtovali skupaj s starši. Dogovorili smo se za naslednji način dela: članice projektne skupine enkrat tedensko individualno delamo s posameznim otrokom, nato pa približno po enem mesecu izvedemo srečanje skupaj z otrokom in starši. Staršem predstavimo uporabljena gradiva, izdelke in način dela z otrokom ter se pogovorimo o otroku

in njegovem napredku (močna in šibka področja, kaj in kako bi lahko še delali z njim doma).

VLOGA SVETOVALNEGA DELAVCA V OKVIRU PROJEKTA

Svetovalni delavki (psihologinja in socialna delavka) v okviru projekta sodelujeta pri načrtovanju, izvedbi in evalvaciji posameznih dejavnosti. Kot članici projektne skupine sva vključeni tako v dejavnosti v okviru spoznavno-animacijskih dni kot dejavnosti v okviru programov za opolnomočenje romskih družin.

Pri spoznavno-animacijskih dnevih se vključujeta glede na potrebe in lastni interes (npr. pri pripravi jesenskega piknika, ustvarjalnih delavnic, tabora). Večinoma prispevava bolj svoje ideje, aktivneje pa sva vključeni pri spoznavno-animacijskih dnevih v vrtcu in šoli. Pri tem je najina vloga predvsem vzpostavitev sodelovanja s šolami. V letošnjem šolskem letu smo se odločili, da bodo vsi otroci, ki bodo naslednje leto šli v šolo, obiskali vse tri šole. Na nekatere dejavnosti, ki smo jih izvajali v okviru ustvarjalnega tabora Teden ustvarjanja medkulturne mavrice, smo povabili tudi šolske otroke. Za zaključek sodelovanja v letošnjem šolskem letu načrtujemo športno srečanje na igrišču v naselju Pušča, na katerega bomo povabili vse tri osnovne šole in skupine otrok pred vstopom v šolo.

Zaradi narave dela in specifičnega pristopa sva se najlažje vključili v dejavnosti v okviru programov

za opolnomočenje romskih družin. Pri tem delu sva resnično lahko uporabili znanje in izkušnje s področja svetovalnega dela z družinami. Pri delu sva skušali vključevati **temeljne elemente delovnega odnosa**, kot npr. dogovor o sodelovanju, instrumentalna definicija problema in soustvarjanje rešitev ter osebno vodenje ter **sodobne koncepte v socialnem delu**: etika udeležnosti, perspektiva moči, znanje za ravnanje in ravnanje s sedanjostjo (po Čačinovič Vogrinčič, 2008).

V okviru programov za opolnomočenje vsaka svetovalna delavka sodeluje v skladu s svojo strokovno usposobljenostjo.

Socialna delavka se osredotoča bolj na delo s celotno družino, ki zaradi socialno-ekonomskih stisk potrebuje pomoč na različnih področjih (zagotavljanje finančnih sredstev, pomoč oz. svetovanje glede osnovne skrbi za otroke glede higiene in zdravja, vzgoje otrok ipd.). Pri delu z družino sodeluje tudi s Centrom za socialno delo. Poleg tega s pomočjo gradiv tudi individualno dela z otroki iz te družine.

Psihologinja je bolj pozorna na spremljanje in spodbujanje otrokovega razvoja na posameznih področjih (spoznavno, čustveno, socialno...). Skupaj s starši ugotavlja otrokova močna in šibka področja ter načrtuje individualno delo z otrokom v vrtcu in doma. Pri individualnem delu s posameznim otrokom dejavnosti iz gradi-va prilagaja značilnostim oz. sposobnostim posameznega otroka.

Refleksija na dosedanje delo v okviru projekta:

Prednosti oz. priložnosti

- možnost spoznavanja in drugačnega vida romske kulture, načina življenja, razmišljanja...;
- boljše (pogostejše in bolj kakovostno) sodelovanje s starši, ki že obiskujejo vrtec;
- več možnosti za individualno spoznavanje in spremljanje posameznega otroka ter neposredno delo z njim;
- več priložnosti za spremljanje razvoja celotne skupine otrok v enoti Romano;
- večja povezanost s sodelavci (znotraj projektnega tima, pa tudi s strokovnimi in tehničnimi delavci enote Romano, kjer se dogaja večina stvari v okviru projekta);
- vzpostavitev sodelovanja s šolami (obiski šol v dopoldanskem času – vsi otroci na vse šole);
- boljše sodelovanje s starši novincev in opravljanje vpisa v enoti Romano (prej večinoma v romskem naselju).

Izzivi, dileme, vprašanja

- kako časovno uskladiti in uravnotežiti delo v okviru projekta ter ostalo delo;
- kako primere dobre prakse v okviru projekta prenesti v ostale oddelke;
- kako pridobiti ustrezne povratne informacije za evalvacijo dela v okviru projekta (predvsem s strani staršev in otrok);
- kako v dejavnosti še bolj vključiti starše (zagotoviti kontinuiteto oz. redna srečanja s starši, jih spodbuditi za delo doma).

VIRI IN LITERATURA:

Čačinovič Vogrinčič, G. 2008. Soustvarjanje v šoli: Učenje kot pogovor. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.

Dvig socialnega in kulturnega kapitala v okoljih, kjer živijo pripadniki romske skupnosti: Projektna knjiga. 2010. Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja.

Mateja Kolmanko in Katarina Gomboc
Vrtec Murska Sobota

Z GIBALNO MAVRICO V SVET

V okviru projekta "Dvig socialnega in kulturnega kapitala v okoljih, kjer živijo predstavniki romske skupnosti" smo 31. maja 2012, ob svetovnem dnevu športa, pripravili športno druženje predšolskih otrok Vrtca Murska Sobota in učencev treh osnovnih šol v Mestni občini Murska Sobota.

Športnega druženja so se udeležili otroci, učenci, starši, stari starši, vzgojitelji in učitelji. Svetovni dan športa smo tako obeležili z raznovrstnimi športno-gibalnimi igrami in plesom. Aktivnosti so bile razdeljene v 10 športno-gibalnih postaj, ki so bile tematsko in vsebinsko različne. Udeleženci so imeli možnost prehajanja med postajami, prav tako pa je bilo poskrbljeno za najmlajše, ki so ustvarjali pod šotori. Na ta dan je nogometno igrišče, nasproti enote Romano, preplavilo okrog 400 aktivnih udeležencev, od tega 320 otrok, 41 strokovnih delavcev šol in vrtcev ter okrog 30 staršev, prav tako je dogajanje opazovalo na desetine mimoidočih.

Otroci enote Romano, zaposleni in projektni tim se vsem udeležencem in vsakemu posebej zahvaljujemo za udeležbo in prijetno druženje. Obenem pa vas vabimo, da se nam na športnem

srečanju pridružite tudi naslednje leto – **vidimo se torej v petek, 31. maja 2013.**

Projektni tim Vrtca Murska Sobota

"Z GIBALNO MAVRICO V SVET"

ANIMACIJSKI DNEVI V VRTCU IN ŠOLI

V letošnjem šolskem letu smo se v vrtcu in podružničnih šolah Mačkovci in Bodonci odločili za sodelovanje v projektu Spoznavno-animacijski dnevi v vrtcu in šoli. Skozi celotno šolsko leto smo pripravljali delavnice in srečanja z romskimi starši in njihovimi otroki. Dejavnosti smo izvajali tako v vrtcih kot tudi na podružničnih šolah. V šolah in vrtcih smo skupaj izvedli deset srečanj, vključene

smo bile učiteljice in učitelj prvega triletja, vzgojiteljice v vrtcu in romska pomočnica. Ciljna skupina so bili romski otroci stari od 3 do 8 let in njihovi starši.

Predstavile bomo dve srečanja, ki sta potekala v obdobju od januarja do maja v vrtcu in šoli v Mačkovcih. Pripravili smo pustno delavnico v mesecu februarju in srečanje z naslovom Pomaranče za vse v mesecu marcu.

Namen naših dejavnosti je bil predvsem ta, da romski otroci skupaj s starši preživijo čas ob ustvarjanju pustnih mask ter staršem predstaviti možnost učenja preko igre.

Naš cilj je bil druženje staršev z otroki in približevanje šolskega okolja romskim staršem in otrokom ter vzpodbuda za vključevanje v šolske dejavnosti.

Pustno delavnico smo pripravile v popoldanskem času, saj smo predvidevale, da se je bodo romski starši in otroci v tem času lažje udeležili zaradi raznih opravkov in obveznosti staršev ter pouka otrok. Dejavnost se je odvijala v jedilnici vrtca in šole.

Na šoli smo se dogovorili, da bomo organizirali prevoz na delavnico in po končani delavnici tudi prevoz staršev in otrok domov. Pred izvedbo pustne delavnice smo poslali vabila in poklicali starše še po telefonu ter jim razložili potek delavnice in prednost organiziranega prevoza. Delavnice so potekale v sproščenem vzdušju ob glasbi, pustnih krofih, čaju in

pogovoru. Otroci in starši so skupaj ustvarjali pustne maske, pri tem smo jim pomagale in jih vodile. Po končanih delavnicah smo se skupaj fotografirali, otroci pa so svoje maske vzeli domov.

Otroci so se naučili, kako iz papirja izdelati pustna očala, razvijali finomotorične gibe, razvijali spretnost izrezovanja iz papirja in izrezovanja s pomočjo šablon z motivi. Seveda pa so razvijali tudi ustvarjalnost pri delu. Bili so veseli, da so delali skupaj s starši, prav tako so bili veseli in ponosni na izdelke, ki so jih naredili skupaj s starši.

Reakcije staršev so bile pozitivne, dejavnost so sproščeno izvajali, otrokom so pomagali pri izdelavi pustnih očal in jim pomagali delati s pripomočki. Veseli so bili, da smo organizirali prevoz, še posebej, ker so bile vremenske razmere slabše.

V mesecu marcu smo pripravile srečanje, kjer smo si zastavile nekaj dodatnih ciljev, predvsem zaradi tega, ker smo želele narediti korak naprej, saj smo do sedaj izvajali srečanja s ciljem srečevanja in druženja s starši. Ker nam je ta cilj uspelo doseči, smo se odločile, da cilje nadgradimo. Staršem smo tokrat predstavile, kako se lahko s svojimi otroki učijo tudi skozi igro. Zato smo v dejavnosti vključile cilje s področja slovenščine in matematike. Otroci so skozi dejavnosti razvijali sposobnost miselnega in čustvenega sodelovanja v literarnem svetu, spoznavali grafične prikaze in zaznavali prvi glas v besedi ter tvorili

besede z določenim prvim glasom.

Tokrat smo v srečanje vključile eno do slikanic, ki smo jih dobili ob začetku delavnic v kompletih za različne starosti otrok. Slikanice so zelo dobro pripravljene, saj so zapisane v romskem in slovenskem jeziku, prav tako pa so tudi zelo bogate z ilustracijami.

V uvodnem delu smo poleg pozdrava in predstavitve ciljev starše motivirale in napeljale pogovor na temo sadja. Nato je vzgojiteljica ob mirni glasbi v ozadju prebrala zgodbo Pomaranče za vse. Brala jo je samo v slovenskem jeziku, saj se starši naših otrok v vrtcu in šoli pogovarjajo večinoma v prekmurskem narečju in zelo redko ali pa sploh ne uporabljajo romskega jezika. Zgodba je govorila o pomarančah in o tem kako so si jih otroci delili. Po prebrani zgodbi smo se pogovarjali o vsebini – kaj se je zgodilo, katero sadje so jedli otroci, ali ga je bilo dovolj za vse, kako so si pomaranče razdelili ali tudi oni doma radi delijo s kom igrače, sadje... Otroci so sodelovali in odgovarjali na vprašanja ter povedali, da večino stvari radi delijo med svoje bratce in sestrice. Nadaljevali smo s plakatom, kjer smo vsi skupaj izdelali grafični prikaz najljubšega sadja, otroci pa so poleg pomaranče iskali tudi druge besede na začetni glas P.

V nadaljevanju smo v skupinah izdelovali sadna nabodala. Ob živahni glasbi v ozadju smo izdelovali sadna nabodala iz različnega sadja. Otroci in starši so aktivno sodelovali pri izdelavi. Ko so bila nabodala pripravljena, smo se z njimi seveda

tudi posladkali. Potem smo se pogovarjali o tem, kako bi lahko tudi sami doma izvajali podobne dejavnosti skupaj z otroki. Staršem smo predstavili delovne liste za opolnomočenje romskih staršev in jim podrobno razložili dejavnost na listu ter jih tudi osmislile in jim povedale, s kakšnim namenom lahko dejavnost večkrat opravijo doma s svojimi otroki.

Starši so tako spoznali način učenja preko igre s svojimi otroki. Podobne dejavnosti lahko potem preko delovnih listov, ki jih damo staršem domov, izvajajo doma tudi sami. Spoznali so metode in oblike dela z otroki ter dobili ideje, kako naj tudi sami izvajajo podobne dejavnosti doma in s tem svoje otroke tudi nekaj naučijo.

V okviru projekta smo izvajalci dejavnosti dobili zelo veliko materiala, ki smo ga vključevali pri vsakodnevnih dejavnostih v vrtcu in tudi pri pouku. Material je bil otrokom zelo všeč in so po njem posegali tudi z lastnim interesom v času pouka in dela v vrtcu.

Z izvedenimi dejavnostmi smo zadovoljni, saj so se starši vključevali in sodelovali pri izvedbah. Ostalo nam je še nekaj ciljev, ki jih bomo poskusili doseči v naslednjem letu. Upamo, da bodo starši tudi v prihodnje radi sodelovali pri podobnih dejavnostih in izvajali predlagane dejavnosti tudi doma s svojimi otroki.

**Darja Slaviček,
Simona Hodžar in Renata Ratko**
Vrtec in OŠ Mačkovci in Bodonci

NAŠE DEJAVNOSTI OD JANUARJA DO MARCA

Vrtec Črenšovci je od januarja do marca izvedel tri delavnice, katerih so se udeležili predstavniki Romov. Delavnice so potekale v romskem naselju Kamenci in v osnovni šoli.

V mesecu januarju smo imeli športno popoldne. Učitelj športne vzgoje, Bojan Horvat, je pripravil poligon, pozneje pa so se udeleženci pomerili v nogometu. Razšli smo se z obljubo, da ob koncu delavnic, torej v juniju, spet zaigramo nogomet. Februar je bil obarvan v znamenju valentinovega in knjig. Udeleženci so izdelovali bralna znamenja za knjige; romski pomočnik je prebral pravljico v romščini in slovenščini. Uporabili smo trijezične slikanice. Pogovarjali smo se o tem, kako in zakaj je branje pomembno, o namenu in pomenu trijezičnih slikanic.

V marcu smo v naselje povabili medicinsko sestro, ki je udeležencem predstavila, kaj vse je potrebno, da otroka vpišejo v vrtec in šolo (katera cepljenja je potrebno opraviti, kdaj z otrokom k zdravniku, kako ravnati v primeru nekaterih obolenj ...).

Ob tej priložnosti smo predstavili zloženko o Vrtcu Črenšovci, opravili vpis v vrtec in izvedli velikonočno delavnico, kjer so si udeleženci izdelali velikonočne pirhe.

Tako nas v sredini junija čaka še zaključno srečanje, ki bo potekalo na šolskem igrišču ob športnih igrah.

Petra Cigan

*koordinatorka projekta
DSKK v Vrtcu Črenšovci*

OBISK MINI ŽIVALSKEGA VRTA V OKOLICI ŠENTJERNEJA IN KMETIJE KONJEV V KOSTANJEVICI

V petek, 18. 5. 2012, smo se otroci vrtca Kerinov grm skupaj z otroki enote vrtca Mali princ odpeljali z avtobusom na strokovno ekskurzijo v organizaciji vzgojiteljice Petre Urek.

Najprej smo obiskali mini živalski vrt, ki se nahaja v okolici Šentjerneja. Tam nas je pričakal lastnik živalskega vrta, gospod Aleš, ki nas je z zanimivim vodenjem popeljal do vseh živali. Videli smo jih nekaj, ki jih že poznamo in se nahajajo tudi v našem romskem naselju Kerinov grm. To so koze, prašiči, race, goske... in še veliko zanimivih, nepoznanih, kot so ježevci, dihurji, nosati medvedi, rakuni, različne ptice, sovo, ken-guruja in še mnogo več. Enega izmed njih, dihurja, smo lahko tudi pobožali.

Ob koncu ogleda smo pojedli malico in se z avtobusom odpeljali naprej v Kostanjevico, na kmetijo konjev. Tam smo si ob vodenju lastnice kmetije Maje ogledali hlev, božali konje in jih tudi jezdili. Med otroki, ki so jezdili, so se opogumili tudi trije otroci naše skupine. Brez strahu so se usedli na konja in ponosno jezdili. Pred odhodom v vrtec smo se lepo zahvalili Maji in seveda tudi Petri za vabilo na izlet poleg njihovih otrok. Z njimi smo sodelovali in se družili že tretjič, zato ni bilo nobenih težav pri druženju, saj so se otroci že poznali in počutili sprejete. Prepričana sem, da nam bo skupno druženje še dolgo ostalo v lepem spominu.

V nadaljnje načrtujemo tudi sodelovanje s skupino Sončnice iz enote Vila, postopoma pa si želimo sodelovanje z vsemi skupinami. Zelo veliko je pozitivnih stvari, ki bi jih lahko izpostavila glede sodelovanja, pri čemer mi je najpomembnejše spoznavanje drugih otrok, vrstnikov, vzgojiteljic in druženje z njimi (kontakt z otroki, odraslimi zunaj naselja). To je pomembno iz vidika socializacije otrok, saj se bodo nekateri že letos septembra vključili v integracijo v redne oddelke vrtca k omenjenima vzgojiteljicama, drugi pa leto/a kasneje.

Teja Mešiček, vzgojiteljica
Vrtec Kerinov grm

SPOZNAVAMO SE, ZABAVAMO IN TUDI KAJ NOVEGA NAUČIMO

Vrtec pri OŠ Tišina je vključen v projekt »Dvig socialnega in kulturnega kapitala v okoljih, kjer živijo predstavniki romske skupnosti«. Osredotočili smo se na Dejavnosti za otroke, ki niso vključeni v vrtec in njihove starše. V vrtcu pa redno in zelo radi prebiramo tudi trijezične slikanice, saj so vsebine zelo blizu otrokom.

Letos smo vzgojiteljice, ki smo udeležene v projektu, kar dvakrat gostovale v Romskem izobraževalnem inkubatorju Prekmurje v naselju Vanča vas – Borejci, v telovadnici naše šole pa smo nekajkrat pripravile zabavno aerobiko za otroke in njihove starše.

V Romskem izobraževalnem inkubatorju Prekmurje smo marca pripravile ustvarjalno delavnico na temo Babica Zima. Otrokom in staršem smo predstavile dramatizacijo pravljice Babica Zima, nato pa so se gledalci kar sami preizkusili v ustvarjanju in upodabljanju likov iz iste pravljice. Ob obilici zabave je šlo delo vsem zelo dobro od rok.

Pred kratkim pa smo staršem in otrokom predstavili Šivalnico. Da je bilo vsega po malem za vse, smo prav tako predstavile dramatizacijo pravljice Kdo je sešil Vidku srajčico, nato pa nam je g. Štefan predstavil poklic krojača oz. šivilje. Vsak otrok se je tudi ob pomoči g. Štefana preizkusil v šivanju s čisto pravim šivalnim strojem. Sešili smo si vrečke, v katere lahko shranimo marsikaj, prva dobrota v vrečki pa so bili sladki bomboni. Tako se vsi skupaj spoznavamo, zabavamo in tudi naučimo veliko novega. Postali smo že pravi prijatelji, ker pa se prijatelji med seboj redno obiskujejo in se obiskov tudi veselijo, se že pripravljamo na ponovno srečanje.

Marija Peček, vzgojiteljica
Vrtec pri OŠ Tišina

VKLJUČENOST OTROŠKEGA VRTCA METLIKA V PROJEKT

V Otroškem vrtcu Metlika imamo že štiri leta romski oddelek, ki ga trenutno obiskuje le šest otrok. Kljub našemu trudu in mnogim prizadevanjem, nikakor ne uspemo romskih staršev prepričati, da bi svoje otroke pošiljali v vrtec. Vsako leto se znova soočamo s težavami in nerazumevanjem pomena predšolske vzgoje s strani romskih staršev.

Zaradi vseh težav, s katerimi se soočamo pri vpi-su romskih otrok v vrtec, smo se v lanskem šolskem letu vključili v projekt z naslovom »Dvig socialnega in kulturnega kapitala v okoljih, kjer živijo predstavniki romske skupnosti«. Znotraj tega projekta smo vključeni v aktivnost Spoznavno-animacijski dnevi v vrtcu, ki je bila ponujena s strani Pedagoškega inštituta, s katerim aktivno sodelujemo v tem projektu. V projekt smo se vključili predvsem z namenom, da bi se nekako uspeli približati staršem ter jih prepričati, da obiskovanje vrtca zelo pozitivno vpliva na vsestranski razvoj otrok in da vse to delamo v njihovo dobrobit. Z različnimi dejavnostmi smo želeli staršem približati svoje delo.

V našem vrtcu smo oblikovali tim, ki ga sestavlja šest aktivnih članov. Štirje člani smo strokovni delavci iz našega vrtca, ki pa smo se povezali še s strokovno delavko iz Osnovne šole Metlika in z romsko sodelavko. Vsi člani tima skupaj načrtujemo, pripravljamo in izvajamo različne dejavnosti z različnih področij. V veliko pomoč nam je tudi ravnateljica našega vrtca, ki ima veliko izkušenj z romskimi otroki in nas ves čas podpira.

V sklopu vključene aktivnosti Spoznavno-animacijski dnevi v vrtcu smo v obdobju od letošnjega januarja do maja izvedli šest različnih delavnic. Eno delavnico smo izvedli v romskem naselju na Svržakah, ostalih pet pa v romskem naselju v Borihi.

Na Svržakah je bila izvedena le ena delavnica, ker

v tem naselju ni primerne prostora za izvajanje tovrstnih dejavnosti. Preživelimo smo popoldne na snegu, kjer smo izdelovali sneženega moža in se igrali različne igre, na koncu pa smo pripravili še tekmovanje v vleki sani. Skupaj z otroki smo se imeli zelo lepo in smo se na snegu zelo zabavali.

V Borihi nismo imeli težav s prostorom za izvajanje dejavnosti, ker imajo v tem naselju postavljen izobraževalni inkubator. Na petih delavnicah smo izvajali zelo različne dejavnosti z različnih kurikularnih področij. Izdelovali smo pustne maske (različna pustna očala in maske iz papirnatih vrečk), organizirali smo ples v pustnih maskah ob zaigrani glasbi na sintisajzer, poslušali in dopolnjevali smo zgodbe v romskem in slovenskem jeziku, spoznavali smo vzorce, jih prepoznavali in sami ustvarjali.

Izdelovali smo pisanice na dva načina, poimenovali in spoznavali različne snovi, šteli smo in prirejali, primerjali, naučili smo se kakšno pesmico, pekli palačinke, poimenovali in razvrščali smo sadje ter pripravljali sadno kupo. Delavnice so bile zelo pestre in raznolike in vsi prisotni smo se imeli lepo, hkrati smo se učili in tudi zabavali.

Snježana Blažević, vzgojiteljica
Otroški vrtec Metlika

OGLED PREDSTAVE V ENOTI PIKA NOGAVIČKA

Zaključek letnega programa Palček pripovedovalček

Vzgojiteljica Marinka Slemenšek nas je povabila na lutkovno predstavo, ki je bila v sredo, 23. 5. 2012, namenjena zaključku letnega obogatitvenega programa knjižne vzgoje v vrtcu Leskovec, v vseh oddelkih vrtca. Program Palček pripovedovalček je potekal v sodelovanju z Valvazorjevo knjižnico Krško, ki nam je tudi podarila dve lutkovni predstavi za zaključek.

Ob prihodu v enoto vrtca smo si ogledali igrišče in notranjost vrtca, nato pa smo se uredili in posedli v igralnici. Predstava je bila zelo zanimiva in razumljiva tudi za naše otroke. Temeljila je na barvah, štetju in petju, prav tako pa je bila tudi sama vsebina predstavljena na enostaven in razumljiv način. Otroci so uživali in bili tudi sami vključeni vanjo. Dva otroka sta bila povabljeni na oder, ostali pa so prispevali svoj del s petjem. Naučili smo se pesmico Vilišček in viliščica, ki je zelo hitro šla v uho.

Po končani predstavi smo si ogledali še Osnovno šolo Leskovec pri Krškem, obiskali centralno šolsko kuhinjo, kjer nam pripravljajo zajtrk, Jožico Repše (ena od vodij našega programa in pomočnica ravnatelja za šolo) in Katarino Ivačič (poslovno sekretarko), kjer so nam pripravili pogostitev.

Z nasmeškom na obrazu smo se poslovili in polni lepih doživetij z avtobusom odpeljali nazaj v vrtec Kerinov grm.

*Teja Mešiček, vzgojiteljica
Vrtec Kerinov grm*

AKTIVNOSTI NA OŠ KUZMA

Na OŠ Kuzma je potekalo veliko obšolskih aktivnosti, ki so bile vezane tudi na temo svetovnega dneva Romov, ki ga praznujemo aprila. Tako smo z učenci pod vodstvom mentorice romskih pomočnic, Ingrid Pojbič, pripravili razstavo. Razstava je bila na ogled ves mesec na šolskem hodniku. Razstavili smo predmete, fotografije, simbole in oblačila, s katerimi smo želeli predstaviti kanček romske kulture ostalim, s katerimi sobivamo in se z njimi srečujemo vsak dan. Pred velikonočnim časom smo izvedli tudi delavnico, namenjeno staršem naših romskih učencev. Namen delavnice je bilo medsebojno druženje in izdelovanje različnih izdelkov za popestritev prazničnega časa.

Ksenija Valner in Sandra Rudaš
romski pomočnici na OŠ Kuzma

SPANJE V ŠOLI

Na osnovni šoli Franceta Prešerna Črenšovci in Vrtcu Črenšovci smo otrokom ponudili izziv – preživeti noč v vrtcu in šoli s prijatelji, brez staršev. Tako so učenci 1. razreda v petek, 2. 3. 2012, skupaj s prijatelji iz vrtca, prespali v šoli. To je bila prav posebna noč. To noč so v šoli in vrtcu prespali tudi trije romski otroci. Po prihodu v šolo so otroci najprej predstavili stvari, ki so jih prinesli s sabo za spanje. Potem smo se udeležili koncerta glasbene šole.

Sledila je večerja. Po večerji so otroci postali pravi manekeni na modni reviji. Obiskal nas je čisto pravi fotograf Miha Horvat. Sledil je polnočni prigrizek – sladoled in palačinke in nato še risanka, ki nas je zazibala v prijeten spanec. Zjutraj smo se zbudili polni čudovitih vtisov s pretekle noči. Bilo nam je všeč, tako otrokom, kot učiteljicam in vzgojiteljicam.

Romana Glavač, prof.
OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

PROJEKTNE NOVINE 2012